

Örnek, Sedat Veyis 1968 "Pirinçler Yeşerecek", *Türk Dili Dergisi*, Temmuz, Cilt XVIII,
Sayı 202, 424-437.

PİRİNÇLER YEŞERECEK

SEDAT VEYİS ÖRNEK

Kişiler:

KİM
KADIN
MAMASAN KA
1. ASKER
2. ASKER
BİR ŞAKŞI

Kore. 1955

38. enlem kuşağının güneyinde bir köy... Köyde bir şakşı kulübesi... Kulübede büyükçe bir oda... Sağda, çerçevelerine kâğıt geçirilmiş alçak bir kapı... Kapıdan girip çıkanlar eğilmek zorunda kalırlar. Solda, sağdakinin tam karşısında bir kapı daha... Bu kapı sessiz ve karanlık bir odaya açılır. Dış duvarda, yukarıya doğru, bir adamın sıgaçağı kadar camsız bir pencere... Pencereden aydınlık bir yaz gecesi ve uzak tepelerin geceyle daha da büyümüş silüetleri belli olur. Odanın arkasına bir ana yol dönemeci düşmektedir. Yoldan ara ara askeri araçlar geçer. Yolu kıvrılan araçların pencereden içeriye vuran farları, bir an, odayı şurasından burasından keskin bir ışıqla aydınlatırlar...

Odanın duvarlarına renkli Amerikan, Kore ve Japon dergilerinden gelişigüzel kesilmiş resimler yapıştırılmıştır. Odanın ortasında büyükçe bir hasır... Solda bir yerde, kalınca ve sıkça örülmüş bir hasır daha... Hasırın üstünde, dürlü, ince bir şilte... Şiltenin üstünde iki tane yeşil yazlık askeri battaniye... Sağ ön tarafta küçük ve alçak bir Kore yemek masası... Masanın üstünde kab-kacak...

Pencerenin sağ yanında, tuvalet masası olarak kullanılan büyük bir cephane sandığı... Üstünde krem, yarım top tuvalet kâğıdı, mum vb. ... Duvarın pencere ile sandık arasına gelen yerinde şallak bir ayna. Bir köşede, sehpa üstünde ucuzundan bir gramofon. Odanın şurasına burasına yerleştirilmiş, günlük hayat için gerekli araç-gereç...

Sağdaki kapının yanında, usturupluca çevrilmiş bir çift Kore papucu. Kadın dışarıya gidip geldikçe, ayağındakileri çıkarıp, bu pabuçları giyer.

Yaz başlangıcı... Gece...

(KİM, sırtı seyirciye dönük, hem pantolonunun düğmelerini ve kemerini bağlar, hem de pencereden dışarısını kollar. Kollarının altından tabancasının kılıfı görülmektedir. Pencerenin yanındaki çiviyeye asılı, asker bozması ceketini alır.)

KİM: (Arkası dönük. Ceketini giyerken.) Kral sofrası mı hazırlıyorsun? Çabuk tut elini!

KADIN: Hazır...

KİM: (Döner. Sağ gözünün altından başlayıp, şenesinin ucunda biten büyükçe bir yara izi, yüzünü âdeta ikiye bölmüştür. Ağzının sağ yanında ikide bir kıpırdıyan tik, insana ürktünlü vermektedir. Sol elinin içi beyaz bir sargıyla sarılıdır. Sofranın üstündekilere küçümseyici bir bakış atar.) Hepsini bu mu?

KADIN: Daha ne olsun?

KİM: İçki?

KADIN: Biz bir çanak pirinci zor buluyoruz. Savaşta olduğumuzu unuttun galiba.

(KİM, yemek masasının önüne bağdaş kurar, kamıştan şubuklarla acele acele çanak içindeki pirinci altıştırmaya başlar. KADIN, KİM'i nefretle süzmektedir. Birinci şanağı bitiren adam, ikinci şanağı alır eline, onu da aynı hızla yer, bitirir.)

(Ceviri devam. oynama bakları devam ediyor.)

KİM: (Boşalan şanağı kadına uzatır.)

KADIN: Yok ki daha...

KİM: (Elinin tersiyle ağzını silerek.) Sigara...

KADIN: (Cephane sandığının yanına gidip, sandığın içini karıştırır, tek bir sigara bulup verir.) Bir tane kalmış...

KİM: (Sigarayı yakar. Bir-iki nefes çeker, elini uzatır.) Paketi...

KADIN: Yok başka...

KİM: Paketi diyorum...

KADIN: (Sandıktan paketi alıp önüne fırlatır.) A!

KİM: (Sırtır. Uzanır, yerden paketi alır. İçindeki-leri sayar.) Bir dahaya açılmamış paket isterim.

KADIN: Git artık...

KİM: Bir şey vermedin ki...

KADIN: Yattın. Karnımı doyurdun. Sigaran da var. Daha ne istiyorsun?

KİM: Para...

KADIN: Yok dedim ya...

KİM: İki haftadır atlatıyorsun...

KADIN: İş yoktu ki... Sıkı emir vardı geçen hafta. Korkudan kimse gelemedi.

KİM: İş yokmuş... Savaş size yaradı. Tokyo'ya izne giden asker, biriktirdiği doların yarısını eğlenceye veriyorsa, yarısını Japon kadifesine, ju-ji kremine, fotoğraf makinesine yatırıyor. Oradan aldığını iki katına satıyor burada. Yüz dolar iki yüz oluyor amında. Bin, iki bin... Kimin cebine giriyor bu havadan kazanılmış para?

KADIN: Ne bileyim ben? Kaldığım askerlerin sayısını söyle desen, bilemem. Ama bir köşede yirmi dolarım yok. Her halde benim cebime girmiyor.

KİM: Kazandığımı mamasanlara kaptırmasaydın...

KADIN: Kendini neden saymıyorsun?

KİM: Elinden tuttuğum günleri ne çabuk unuttun? Ben olmasam, bir köşede acımdan ölecektin. Para saymasını bile bilmiyordun. Konuşmasını, oturup kalkmasını öğrettim. Hastalıktan kıvranırcan elime ayağıma düştüğünü unutmuşa benziyorsun. Tedavin için az mı para sarfetmişim. Her şey karşılıklı...

KADIN: Karşılığımı çoktan ödedim.

(Dışardan bir motor sesi duyulur. Ses yaklaşır. KİM, aniden sıçrar, pencerenin yanına gizlenir, eli ayağına gider. Araba dönerci hızla kat-

rılır, farlar odayı aydınlatır bir an.)

KİM: (Bir süre dışarıyı seyrettikten sonra.) Buraya neleri göze alarak geldiğimi biliyorsun. Polis her yanda beni arıyor. Küçük bir hata, bir anlık dalgınlık, bir çırtı gebermem için yeter de, artar bile.

KADIN: Hani geçen hafta son demıştin. Bir daha gelirsem, tükür yüzüme demıştin...

KİM: (Bozuntuya vermeksizin.) Hesapta olmayan şeyler karıştı işe... Hile yaptılar. Ben sandım ki...

KADIN: Kazanacaksın, değil mi? Bir yıldır hep kaybediyorsun, Kim... İçiyorsun ve kaybediyorsun. Sonu yok bunun. Savaşta kaçmakla akıllılık ettiğini sanmıştım ilk sıralar... Kardeşin kardeşi vurması acı gelmişti bana çünkü. Ama şimdi öyle düşünmüyorum artık. Çok şey öğrendim. Onlar ölmesini bildiler hiç değilse. Başka çıkar yolları yoktu... Sen? Ne kalacak geriye senden? KİM: Brak şimdi bu bevezelikleri... Para gerek bana. Hem de her zamankinden çok.

KADIN: Biraz da öteki şakşilerden al.

KİM: Onlar senin gibi üzümüyor beni. (Cebini göstererek) Veriyorlar...

KADIN: İyi ya işte...

KİM: Kazanmak için büyük parayla oynamalıyım... Yetmez bu kadarı.

KADIN: Peki... Vereceğim. Ama, son defa Kim... Bir daha da kanımı akıtsan zırnık alamazsın benden.

KİM: (Sırtarak elini uzatır.) Haydi... Bekletme beni...

KADIN: Bir hafta sonra... Param yok şimdi. Bir hafta sonra söz.

KİM: (Kuşkulu kuşku bakar.) Öyle olsun... Ama, geldiğimde eli boş dönersem, bir köpek gibi gebertirim seni. (Pencereye gidip, dışarıyı gözetter, geceyi dinler. Sonra pencereden dışarıya süzülür, görünmez olur.) (KADIN, bir süre olduğu yerde dikili kalır. Sonra sofrayı toplamak için eğilir.)

KİM: (Pencerenin önünde belirir. Kısıp bir sesle.) Song-ca! Parayı bir an önce hazır etmenin yoluna bak. Şansım kötü giderse her an gelebilirim. Belki de son gelişim olur bu. Ona göre...

(Kaybolur.)

KADIN: (Ağır ağır pencerenin kıyısına yaklaşır. Dışardan kurbaga ve çekirge sesleri duyulmaktadır.)

Hayvan! (Döner, sofrayı toplar. Az sonra sağdaki

kapıdan MAMASAN girer. Yaşlıca bir kadın... Asker pantolonunun üstüne kısa, keten bir entari giymiş, beline kuşak sarmıştır. Ayaklarında beyaz lastikten Kore pabuçları vardır.

MAMASAN: (Ürkek ürkek içeri girer. Kadını yalnız görünce rahattır.) Gitti mi?

KADIN: (Başıyla "evet" işareti yapar.) Az önce...

MAMASAN: Gelir mi, dersin?

KADIN: Sanmam...

MAMASAN: İyi... İyi... Şeytan görürsün yüzünü. Para verdin mi?

KADIN: Ne var ki, ne vereyim...

MAMASAN: (Sırılır. Dışarıyı göstererek.) Dışarda iki asker var...

KADIN: İyi...

MAMASAN: Kandırabilirsen her ikisiyle de kalırsın...

KADIN: Peki...

MAMASAN: (Parmaklarıyla işaret ederek.) Adam başına üç dolar. Aşağı olmaz. Tamam mı?

KADIN: (Başını sallayarak.) Tamam...
(KADIN, MAMASAN'ı kapıya kadar saygıyla uğurlar; bu saygıda çekingenliğe benzer, korkuya benzer bir şey vardır. Aynanın önüne gidip, çabucak çekidüzen verir kendine. Odaya kısa bir göz atar. Bir iki şeyin yerini değiştirir çabucak. Masanın üstündeki çanakları kaldırdığı zaman, iki asker içeri girer. Kore Savaşına katılmış Birleşmiş Milletler üyelerinden her hangi bir devletin, her hangi bir birliğine bağlı iki asker...)

1. ASKER: (Azıcık öne eğilerek.) Çal zara!

KADIN: (İrkine yararır bir incelikle.) Çal zara!

2. ASKER: (1.'yi taklit ederek.) Çal zara!

KADIN: (Aynı incelikle.) Çal zara!

1. ASKER: (Kadının elindeki çanağı göstererek.) Çap çap?

KADIN: (Gülerek.) Çap çap... Yedim ama... (Çanakları bir köşeye bırakır. Cephane sandığının içinden çıkardığı temizce bir örtüyü yemek masasının üstüne serer. Askerlere oturmaları için yer gösterir.)

1. ASKER: ("Ne dersin, oturalım mı?" anlamına 2. ASKER'e bakar.)

2. ASKER: ("Sen bilirsin" anlamına bir jestle cevap verir.)
(Masanın yanına, yere otururlar.)

1. ASKER: (Odaya göz atarak.) Odan güzelmiş...

KADIN: (Gülümser.)

2. ASKER: (Sigara yakar. Bir tane de KADIN'a uzatır.) Sigara?

KADIN: Tesekkür ederim... İçmiyorum...

mum daha yakmak için uzaklaşır.)

1. ASKER: (Usulca, 2.'ye.) Yeni galiba. Evvelce hiç görmedim.

2. ASKER: (KADIN'a istekle bakar.) Ben de... (Yanlarına gelen KADIN'a.) Bu köyden misin?

KADIN: ("Hayır" anlamına başını sallar.) On gün oluyor buraya geleli. Suwan'daydım daha önce.

1. ASKER: (Arkadaşına.) Ne güzel konuşuyor, değil mi?

KADIN: Askerlerden öğrendim. Beş yıldır askerlerle...

2. ASKER: Desene savaşın başından beri?

KADIN: ("Evet" anlamına başını sallar.) Hanginiz kalacaksınız?
(Askerler birbirlerine bakarlar. İkisi de kalmak ister.)

1. ASKER: (2.'ye.) Kalmak istiyor musun?

2. ASKER: Bilmem... Sen?

1. ASKER: (Omuzlarını kaldırmak.) Bilmem...

2. ASKER: Hoşlandın mı?

1. ASKER: Eh... Fena değil...

2. ASKER: Hoşlandıysan kal. Ben başkasını da bulurum...

1. ASKER: Bilmem ki... Eli yüzü temiz... Sonra, ince, dokunaklı bir hali var. Seul'dekini andırıyor...

2. ASKER: Unutamadın gitti şu kadını... Üstelik paramı da çalmıştı.

1. ASKER: Haklısın... (Bir an dalar.) Hoş kadındı ama. Uzun, kara saçları vardı...

2. ASKER: Yah, sen niye pilot olmadın?

1. ASKER: (Anlamaz.) Bu da nereden aklıma geldi şimdi?

2. ASKER: Baksana... Hephavalardasın... Uzun, kara saçlı kadınlar... Hih... Romantizmin sırası değil arkadaş. (Göz kıpar.) Aklın kesti mi, bir an önce işini becereceksin. Bu dalga düş kurmaya pek gelmez. Alt tarafı alışveriş...

1. ASKER: Haklısın... Sen kimi bulacaksın?

2. ASKER: (Arkadaşının kadınıla kalmak istemesine işerlemiştir. Belli etmemeye çalışarak.) Bara bakma. Bulurum birini. Şakşiden çok ne var bu memlekette. Hem ben zaten...

1. ASKER: (Ötekinin bozulduğunu anlar.) Bak, erkekçe arkadaş, istiyorsan... Ben kalınsam da olur.

2. ASKER: (Ötekinin bozulduğunu anlar.) Bak, erkekçe arkadaş, istiyorsan... Ben kalınsam da olur.

KADIN: (Konuşulanlardan sıkılmıştır. Ortaya.) ASKER: (Biraz düşünür.) Üç dolara olursa, Şort taym dört dolar. hebi-yes...

1. ASKER: Kaç?

KADIN: (Eliyle işaret eder.) Dört.

1. ASKER: Pühhh... Dört dolarmış... İki dolara istediğimle kalırım. (Arkadaşına.) Bizi acemi sandı galiba.

KADIN: İki dolara kalırsın ama, hastalığı da kaparsın. Üretritli onlar...

1. ASKER: (Arkadaşına.) Sanki kendisi değilmiş gibi. (KADIN'a.) Üretrite çoktan razıyım. Başka hastalık olmasın da...

KADIN: Daha bu sabah muayene oldum. Temiz raporu verdi doktor. (Koyundan bir kâğıt çıkarıp ASKER'e uzatır.) Bak! İşte...

1. ASKER: (Kâğıdı eliyle iter.) Kime gitsek, temizim diyor. Haftasına varmadan başlıyoruz kıvranmaya... Hastalık yokmuş da, Birleşmiş Milletler ordusu avuç avuç teramisini keyfinden mi yutuyor? Sabahları Ordu Sağlık Bürosu'nun önüne uğra da, bir gör: Elllerinde idrar şişeleriyle bir sürü asker!

2. ASKER: (Arkadaşına.) Geçenlerde doktor sabah sabah kapının önünü tutan askerleri görünce, "Üretrit ordusu gene hizaya girmiş!" diye basmış küfürü!

KADIN: (Cephane sandığının üstündeki kutulardan birini göstererek.) İlâç var orada. Kullanırsın... Onun için para almam.

1. ASKER: (Arka cebini yoklayarak.) Bizde de var. Silâh gibi taşıyoruz yanımızda. Ama gene de...

KADIN: Korean ilâç da var. Şifalı otlardan yapılmış...

1. ASKER: Sıkıştırma... Bırak da havana alışayım biraz.

KADIN: Kalmayacaksın söyle. Mamasan kızar sonra.

1. ASKER: İki dolara olursa...

KADIN: ("Olmaz" anlamına başını sallar.) Hebi-no. (2. ASKER'e) Sen?

2. ASKER: Sori... Ben başkasına gideceğim. (Arkadaşının kulağına.) Nazlanma da üç dolara razı ol... (Kalkar.)

1. ASKER: Uğra bana sonra.

2. ASKER: Sen de elini çabuk tutmaya bak... Nöbetçiler değişmeden bölüğe dönelim. (KADIN'a) Çal zara!

KADIN: (2. ASKER'i dışarıya kadar uğurlar.) Çal zara! (Döner.) Kalıyorsun, değil mi?

ASKER: (Biraz düşünür.) Üç dolara olursa, hebi-yes...

KADIN: (Biraz düşünür.) Çoso... Hebi-yes. Şort taym ama...

ASKER: Şort taym.

KADIN: Öteki askerlere üç dolar demiyecaksin.

ASKER: Merak etme.

KADIN: Bundan sonra başka şahşilere gitmiyeceksin...

ASKER: Peki.

KADIN: Hep bana geleceksin.

ASKER: (Gülümseyerek.) Baş üstüne! Başka?

KADIN: Ver parayı!

ASKER: Hemen mi?

KADIN: Hemen.

ASKER: Kaçmıyorum ya...

KADIN: (Sağdaki kapıyı gösterir. Sesini kısarak.) Mamasan nabun. Çok kötü. Parayı peşin istiyor.

ASKER: Öteki mamasanlar iş bittikten sonra istiyorlar ama...

KADIN: Onlar nambrıwan! (Kendi Mamasanını kötileyen bir jest yapar.) Benim Mamasan nambriten.

ASKER: Öyle olsun. (Üst cebinden üç kırmızı işgal doları çıkarıp kadına uzatır.) Bak! Gıcır gıcır... Bugün verdiler.

KADIN: (Parayı kapar gibi alır. Sayar.) Geliyorum. (Kapıdan çıkarken durur; gramofona bir plak koyar. "Arirang" türküsü.) Soyun sen. (Çıkar.)
(ASKER oturduğu yerde türküyü dinler bir süre. Sonra elbisesinin üst kısmını çıkarır, atlet ve pantolonla kalır. Gömleğini asmak için gözleriyle odada bir yer arar, bulamaz; dürüp yanbaşına koyar. Bollarını sözmeye başlar.)

KADIN: (Güzer.) Mamasan çok teşekkür etti.

ASKER: (Alaylı.) Öyle mi?

KADIN: Memnun kalırsa, hep bizim eve gelsin, dedi.

ASKER: Oldu olacak, nöbeti de sizin evde tutayım.

KADIN: Arkadaşın da bitişikteki kızla kalıyor muş...

ASKER: İyi.
(Müzik biter. KADIN köşedeki dürülü şilteyi düzeltip üstüne bir battaniye atar. Belindeki kuşağı çözer. Cephane sandığının yanına gidip, bir şişeden saçlarına koku sürer. Oda, masanın

üstündeki mumdan dökülen ışıkla ürpertili bir biçimde aydınlanır. Odanın içindeki eşya bir ışık-gölge oyunuyla büyümüştür sanki.

ASKER, yatağa sırt üstü uzanıp bir sigara yakar. KADIN saclarını çözüp, omuzlarına bırakır. Hareketlerinde Uzak Doğulu kadınlara vergi o incelik, o yumuşaklık gözden kaçırmaz. Savaş ve açlık henüz bozamazmıştı bu inceliği... Yatağın yanına diz çöküp ASKER'in ellerini sever bir süre. ASKER de KADIN'ın düz ve kara saçlarıyla oynar. Yüzüne sanki bir öksüz çocuk durgunluğu oturmuştur ASKER'in.)

ASKER: Adın ne senin?

KADIN: Song-ca...

ASKER: Song-ca mı?

KADIN: Hı...

ASKER: Tuhaf... Onun adı da Song-ca idi.

KADIN: O kim?

ASKER: Seul'deki...

KADIN: Şu parayı çalan mı?

ASKER: Sen nereden biliyorsun?

KADIN: Demin arkadaşım söylemişti ya...

ASKER: Sahi... (Dalar.) Sarhoştum... Otuz yarda Japon kadifesi satmışım karaborsacılar... Cebimde tam doksan dolar vardı. Seul binlerce karanlık sokağı olan bir şehir... Oropular, mamasanlar... Sonra gece yarısını bir yerlere yanaşan cemseler, cipler... Kaçak eşyanın tek kelime konuşulmadan çabucak boşaltılması... Doların bir elden diğer ele geçmesi... Çevremde bir sürü insan vardı. Hepsi de ne yapacağını, nereye gideceğini biliyordu. Şehir suskun, karanlık ve açtı. Yolları şaşırılmışım. Şehrin dışına çıkmıyordu yollar. Oysa şehrin dışı ne güzeldi. Uzaktan, bir yerlerde Han nehri ulu bir suskuyula akıyordu... Bunalmışım. Birden elimi tuttu birisi; sıcak ve yumuşaktı. Döndüm, göz göze geldik: Song-ca idi.

KADIN: Ne bildin Song-ca olduğunu?

ASKER: Bilmiyordum ki... O söyledi. "Şakşiyim... Adım Song-ca" dedi. "Kalır mısın benimle?"

KADIN: Güzel miydi?

ASKER: Bilmiyorum... Elleri sıcaktı. Gözleri de... Odasına götürdü beni.

KADIN: Sabahaca mı kaldın?

ASKER: Sabahaca...

(ASKER, KADIN'ı yumuşak bir hareketle kendine doğru çeker. Öpüşürler. Uzunca ASKER'in

yanına uzanır KADIN. Bir süre yumuşak hareketlerle sevişirler. ASKER, yatığı yerden yarı doğrulup, KADIN'ın üstüne eğilir. Birden soldaki odadan körpe ve boğuk bir çocuk ağlaması duyulur.)

ASKER: (KADIN'ın üstüne doğru yarı eğik durumda.) Çocuk mu var içerde?

KADIN: Hımmm...

ASKER: Senin mi?

KADIN: ("Evet" anlamına başını sallar.)

ASKER: Aç mı?

KADIN: ("Hayır" anlamına başını sallar.)

ASKER: Ya?

KADIN: Hasta.

ASKER: (Doğrulup, yatağın üstüne oturur.) Çok mu?

KADIN: Bilmiyorum...

ASKER: (Keyfi kaçmıştır. Bir sigara yakar.)

Tam ağlıyacak zamamı buldu. (Susar.) Kaç yanında?

KADIN: (Doğrulur.) Altı aylık.

ASKER: Doktora götürseydin...

KADIN: Götürdüm iki defa. Korean doktora gösterdim.

ASKER: Ne dedi?

KADIN: Çok hasta, dedi. Yirmi dolar verirsem, kuvvetli bir ilaç verecek.

ASKER: Çok değil mi?

KADIN: Bilmiyorum... Gel!

ASKER: Geçti... Yapamam artık. Yak şu mumu.

KADIN: Gel... Gel haydi...

ASKER: Olmaz dedim ya... Başka sefer. (Ayağa kalkar.)

KADIN: (ASKER'in pantolonunun ucundan tutarak yatağa çekmek ister.) Gel... İki dolar olsun. Haydi...

ASKER: (Bağırır.) Bırak be! Hayvan mıyım ben?

KADIN: (Çekilir. Bir süre ASKER'e bakar. Bir şey söylemek ister, cesaret edemez.)

ASKER: (Botlarını giyer.) Ver paramı! Gideceğim.

KADIN: Hebi-no!

ASKER: Niye hebi-no'ymuş?

KADIN: (Sağdaki kapıyı göstererek.) Mamasan...

ASKER: Bana ne Mamasan'dan?

KADIN: Mamasan nambriten. Kızır bana...

ASKER: Kızarmış... Hıh... Mamasan kızır diye üç dolardan vaz mı geçeceğim sanıyorsun? Bu parayı günün birinde kurşunlanıp

öleyim diye veriyorlar bana. Her şey karşılıklı...

KADIN: Bebisana hasta ama...

ASKER: Anladım.

KADIN: Meybi tumoro sayonara...

ASKER: Beni yumuşatacağını sanıyorsan, boşuna... Haydi bakalım, ver parayı...

KADIN: Doktorun istediği yirmi doları tamam-lamam gerek. Bakalım bu saatten sonra kim-se gelir mi? Senden aldığım üç dolarm...

ASKER: (Sözünü keserek.) Bana bak! Ben ne doktorum, ne de papaz. Askerim... Binlerce askerden biri... Kore'ye gideceksin dediler, başüstüne dedim. Atığımı vuracaksın dediler, başüstüne dedim. Gerekirse öleceksin dediler, başüstüne dedim. Ama, hayatım karşılığında verdikleri bu parayı götür de çocuğu hasta orospulara, aç gözlü mamasanlara kaptır demediler, anladın mı?

KADIN: (Bomboş bakar ASKER'e.)

ASKER: Anlamak işine gelmiyor... Tutunduğu kaya yerinden oynamasın istiyor herkes. (Gömleğinin yakasını düğmeleyerek.) Çocuk kim-den?

KADIN: Bilmiyorum...

ASKER: Bilmiyormuş!.. İnsan çocuğunun babasını bilmez mi?

KADIN: Bilmez.

ASKER: (Kepini başına geçirir.) Parayı...

KADIN: (Son bir umulla ASKER'in para için uzattığı eli tutar yumuşakça.) Gel... İstedğin her şeyi yaparım...

ASKER: (Sertçe çeker elini.) Lafatan anlamaz mısın sen? Keyfim kaçtı diyorum sana. Bu iş istekle olur. Çocuk orada ağlarken...

KADIN: (Çaresiz.) Çoso... Bekle biraz. (Sağdaki kapıdan çıkar.)

(ASKER sigara yakar, çocuğun bulunduğu odaya sıkıntılı bir göz atar. Pencerenin önüne gidip, dışarıya bakar. Çocuk zayıf bir sesle gene ağlar. Döner, soldaki kapıyı açıp çocuğa bakmak ister. Kapıya doğru bir-iki adım atar. Çocuğun sesi kesilir. Girmekten vaz geçer. Az sonra KADIN girer.)

KADIN: (Parayı uzatır.) İşte...

ASKER: (Bir an parayı almaktan vaz geçer. Sonra karar değiştirir, alıp cebine atar. Sağdaki kapıya doğru yürür. Çıkacakken durur.) Sen dışarıdayken çocuk ağladı gene...

KADIN: (Dümdük ASKER'e bakmaktadır.)

ASKER: Çocuk dedim... Bir bakıversen...

KADIN: (Fısıldar gibi.) Çık dışarı!

ASKER: Çocuk...

KADIN: (Fısıldar gibi.) Defooooo!

ASKER: (Şaşırır.) Bana bak! Ben...

KADIN: (Bağırarak.) Nambriten şolcır. Pis asker! Çık diyorum sana!

ASKER: Ağzımı topla! Yoksa...

KADIN: (ASKER'in üstüne yürüyerek.) Çık! Çık git! Defol diyorum...

ASKER: (Hızla sağ elini havaya kaldırır.) Tokadı hakettin ama...

(Elini tam KADIN'ın suratına indireceği sıra, dışarıdaki dönemeci kırılan askeri bir aracın pencereden odaya dolan farları, ASKER'in havadaki elini aydınlatır. KADIN kılımlı kıvrımdan ASKER'e bakmaktadır. Aracın ışığı odayı yalayıp geçer. Tokadı vuramaz ASKER. Ağır ağır indirir elini. Birden dönüp, dışarıya açılan kapıya doğru serçe yürür.)

2. ASKER: (Sırtında atlet gömleği, ayağında ucuz Kore pabuçları, soluk soluğa girer içeri... Çıkmak üzere olan 1. ASKER'le burun buruna gelirler. Hızını alamayıp, 1. ASKER'i odanın içine iteleyerek.) Ne oluyor yahu? Sesiniz ta bizim odadan duyuluyor.

1. ASKER: Paramı geri istedim diye koğdu beni.

2. ASKER: Paramı geri mi istedin?

1. ASKER: Bir şey yapmadım ki... Tam yatacağımız vakit ağlayıverdi... Benim de keyfim kaçtı.

2. ASKER: Ağlayan kim?

1. ASKER: (Başıyla kadını gösterir.) Çocuğu... (Soldaki kapıyı işaret ederek.) İçerdeki odada. Hastaymış... (Boynunu bükerek.) Zaten doğru dürüst birisi rastlamaz ki bana.

2. ASKER: (KADIN'a) Senin mi çocuk?

KADIN: (Cevap vermez. Yatağı toplamak için yere eğilir.)

2. ASKER: Çocuk senin mi, dedim, duymadın mı?

KADIN: Benim... Babası mısın yoksa?

2. ASKER: (Bozulur.) Şey... Hastaymış da... Belki bir yardımımız...

KADIN: (Kızgın.) İstemiyorum... Çıkın... Gidin odamdan...

1. ASKER: (Arkadaşına.) Yürü gidelim... Yoksa başım belaya girecek.

2. ASKER: (KADIN'a) Sen bilirsin. Bendentek-

- lif...
1. ASKER: Ben gidiyorum. *(Kapıya doğru yürür.)*
2. ASKER: *(Arkadaşına.)* Dur bir dakika! *(KADIN'a.)* Yarın çocuğu karargâha getir. Sıhhiye çavuşu ahbabımdır. Belki bir çaresini buluruz... Hiç olmazsa penisilin filan verir...
- KADIN: Yalan söylüyorsun!
(Askerler birbirlerine bakarlar.)
- KADIN: *(Aynı tonda.)* Yalan söylüyorsunuz! Sen de, o da, ötekiler de... Bütün dünya yalan söylüyor. *(Susuz.)* İki gün önce bir çavuşla kaldım. Belki de senin sıhhiye çavuşundu. "Yarın Bebisani'yi getir, doktora götürelim, ben seni nöbetçi kulübesinin yanında beklerim" dedi. *(Susuz.)* Tam üç saat... Tepemde kızgın güneş, sırtımda çocuk, dikildim durdum.
2. ASKER: Askerlik bu... Belki bir işi çıkmıştır.
- KADIN: Beş yıldır şakşilik yapıyorum. Artık iyi tanıyorum sizleri... İlk hep kibar, uslu, yumuşak. Sonra hayvan gibi: Sık soluklu, aç, kudurgan... Hep aynı şey: Et, ve sağır, kör bir doyunluk ardından.
1. ASKER: Yalnız o iş için mi geldiğimizi sanıyorsun?
- KADIN: Ya?
1. ASKER: Tanrı cezasını versin o işin! Üç dakika bile sürmüyor. Belki de daha az... Sonra gene o boşluk, o ince baş ağrısı, o yılgınlık... Eskisinden de beter... Her seferinde köpek gibi pisman dönüyorum. *(Açık kapının önünde 2. ASKER'in kaldığı şakşi belirir. Sırtında uzun ve ince bir gömlek vardır.)*
- ŞAKŞİ: *(2. ASKER'e.)* Veg so inni, o ra.
2. ASKER: Geliyorum... Geliyorum... *(KADIN'ı göstererek.)* Çocuğu hastaymış da...
- ŞAKŞİ: *(Sözünü keserek, işiyle dışarı sürükler ASKER'i.)* Kam... Gel haydi. Veg, fu e bu in koa mal hara...
2. ASKER: *(Çıkarırken, 1. ASKER'e.)* Kalacak mısın?
1. ASKER: *(Stkkn.)* Bilmiyorum...
2. ASKER: Sen bilirsin. Ben beş on dakika daha kalıp bölüğe döneceğim. *(Çıkar.)*
(KADIN saçlarını toplayıp, ortaltığı düzeltir. ASKER, kararsız, kapının önünde dikilmektedir.)
- KADIN: *(ASKER'in yüzüne bakmaksızın.)* Niye gitmiyorsun? Başka şakşiler de var köyde.
- ASKER: Benim aradığım sakşi değil...

KADIN: Ya?

ASKER: Benim aradığım... *(Susar.)*

KADIN: *(Alay ederek.)* Seul'de paramı çaldır-dığın kadın mı?

ASKER: *(Odanın ortasına doğru yürür.)* Sen ya da başkası... Hiç önemli değil. Benim aradığım... *(Susar bir an.)* İncelik benim aradığım. Anneye, ablaya benzer birilerine sokulmak. Sıcak, yumuşak bir el... Unutmak... Her yan asker. Hep aynı renk. Aynı elbise. Siz bile çoğu zaman asker elbisesi giyiyorsunuz. Utanmasalar ağaçlara bile asker elbisesi giy-direcekler... Sonra bir türlü dinmek bilme-yen o ilkbahar yağmurları... Barakanın üstünde yağmur tıptırları... Barakanın çeliğinin boz bir sesle bu tıptırları büyütmesi, büyütmesi... Bir an yağmurun dıner gibi olmasına sevinmek. "Oh... diniyor galiba" demeye kalmadan, yeniden başlaması. Kurbağa sesleri... Geceyi en karanlık, en suskun yerinden kemiren kurbağa sesleri... Sonra uzun, sıcak haziran gündüzleri... Sonra Sarı Köpek alarmları... Gece yarısı kan uykudan bıçak gibifırlamalar... Yürümek, yürümek, yürümek. Bilinmeyen dağlara doğru saatlerce yürümek... *(KADIN'ın tam önüne dikilir.)* Benim aradığım... *(Susar.)* Benim arayıp da bulamadığım... bir... bir... *(Aradığı kelimeyi bulamaz.)* Yoksa Tanrı belâsını versin o işin! İç kabartısı, yorgunluk ve çoğu zaman kasıklara yapışan pis bir hastalık. Bazan kuscak gibi oluyorum. *(Pencerenin yanına gider.)*

KADIN: *(Bir süre ASKER'e bakar. Soğuk bir sesle.)* Asker!

ASKER: *(Boş bulunup ürperir. Döner.)* Ne var?

KADIN: *(Aynı tonda.)* Korkuyorsun.

ASKER: Neden?

KADIN: Ölmekten.

ASKER: *(Etkilenir. Belli etmemeye çalışarak.)* Hadi canım sende... Bunu da nereden çıkardın?

KADIN: Korkuyorsun... Bir pirinç tarlasının kıyısında küçük bir tümsek olmaktan... Bir nokta, bir hiç... Eğilip su içerken belki. Belki de botlarını bağlarken "urrraak!" diyecek bir yerden bir silâh.

(Çocuk ağlamaya başlar. Ses gittikçe yükselir, sahneyi doldurur, dayanılmaz bir hal alır.)

ASKER: Sustur su çocuğu!

KADIN: *(Bir an ASKER'e karşı koymaya çalışır, sonra vaz geçer. Odaya girer. Az sonra çocuğun sesi kesilir. Döner, kapının önünde dikilip, kısık gözlerle bakar ASKER'e.)* Sustu işte...

ASKER: Az sonra yeniden başlamıyacağı ne belli.

KADIN: Çocukları sevmiyorsun.

ASKER: Bir çocuk ağlaması duydum mu, vurup susturmak geliyor içimden.

KADIN: Başka türlü büyümezler ki... Ağlarlar... Meme vererek ağızlarına susmayı öğretiriz biz. Siz de ölmeyi, ya da öldürmeyi... Silâh vererek ellerine...

ASKER: *(KADIN'ın söylediklerini duymamıştır. Uzak bir geçmişi yaşamaktadır. Kendi kendine.)* Odalara sığmazdı sesi. Duvarları zorlar, sokaklara taşardı

KADIN: *(Anlamaz.)* Kimin?

ASKER: *(Aynı şekilde.)* Bütün gövdesi ağız kesilirdi sanki. O el kadar et parçasından, o kadar ses nasıl çıkardı! *(Çocuğun bulunduğu odayı göstererek.)* Seninki kadar var, yoktu. Bütün gün ağlardı.

KADIN: *(Yumuşar.)* Çocuğun muydu?

ASKER: Kardeşimdi.

KADIN: Annen?

ASKER: İşe giderdi. Babam ölmüştü.

KADIN: *(ASKER'e yaklaşıp, sevecen bir bakışla.)* Sen mi bakıyordun çocuğa?

ASKER: *(“Evel” anlamına başını sallar.)* Yedi sekiz yaşlarındaydım o zaman...

KADIN: Bak, o da ağhyormuş...

ASKER: *(Çocuk sanki karşısındadır.)* O çirkin ağzını açar, saatlerce viyaklardı. Hırsımdan ben de onunla beraber ağlardım. Ben yorulur, susardım, o ağlardı.

KADIN: Hasta mıydı?

ASKER: Bilmiyorum... Bazan da sesi çıkmadan ağlardı. Boğulur gibi olurdu. Uğunur uğunur giderdi. Yüzü mosmor, gözleri yumuk, ağzı çarpık... Birden nefesi kesilecek diye ödüm kopardı. Kesilecek diye korktuğum nefesi, sımsıkı ağzını bir yerinden zorlayıp, küçük bir ses ırmağı halinde dökülürdü. Sanki, ağzından boz renkli, çığırkan kuşlar dolardı odaya... Ağlarken ölecek diye öyle korkuyordum ki... Bir de omuz başları, sırtı kullanacak diye...

KADIN: Hiç mi susmazdı?

ASKER: Ağlamaktan yorulduğu zaman... Sus-

tu diye öyle sevinirdim ki... Bir gün... *(Susar. Yüzü değişir. Anlatacağı şeyi yaşamaktadır.)* Sabahdan öğlene kadar ağladı. Dayanamadım, kaptım süt şişesini. Tam ağzına indireceğim sırada, kesti sesini! Şaşırdım! Süt şişesi elimde bekliyordum: Başlarsa, vuracaktım şişeyi. *(KADIN'a bakar dalgın dalgın.)* Ağlamadı. *(Susar.)* Akşam annem eve gelince, elimdeki süt şişesiyle yakaladı beni. "Ne o? Ne yapıyorsun öyle çocuğun başına dikilmiş?" "Hiiiççç... Çocuğu bekliyorum. Ağlarsa süt verecektim de..." Annem, çocuğu yattığı yerden kucağına aldı, sevmeye başladı. Sesi çıkmıyordu.

KADIN: *(Ürkek.)* Yoksa?...

ASKER: "Ölmüş..." dedi, "kardeşin ölmüş. Artık hiç ağlamayacak. Hiç... Hiç..."

KADIN: *(Korku ve kuşkuyla bakar ASKER'e.)*

ASKER: *(KADIN'ın bakışlarından tedirgin olur.)* Ben... Bir şey yapmadım ki... O durup dururken... Kendiliğinden...

KADIN: Elindeki süt şişesi?

ASKER: Vurmadım ki...

KADIN: Ağlasa vuracaktım...

ASKER: Ağlamadı ki...

KADIN: *(Bağırır.)* Kardeşindi!

ASKER: *(Aynı tonda.)* Değildi! *(Susar. Sakin.)* Değildi!

KADIN: Ya?

ASKER: Bazı geceler bir adam gelirdi evimize.

"Babanın arkadaşı" diyordu annem. Benim yanımda bacaklarını okşardı annemin. "Yapma, çocuk bakıyor, utanıyorum" derdi annem. *(Susar.)* Bir gün anahtar deliğinden gözetledim: Annemin üstüne eğilmişti. Yalnız sırtı görünüyordu adamın. Kılı, kambur bir sırt. Muz ağacına tırmanmış iri bir maymun gibi. *(Susar.)* Çocuğu ilk gördüğüm anı unutamam. Doğduğunun ertesi gündü. Öyle çirkindi ki! Yüzü kırışıklıklar içindeydi. Bin yıl önce doğmuştu sanki. Omuzlarında belli belirsiz kıllar vardı. O kıllar büyüyecek sırtını, göğsünü, bütün gövdesini kaplıyacaktı günün birinde. Maymun gibi olacaktı. Öldüğüne ne kadar sevinmiştim.

(KADIN birden fırlar, çocuğun yattığı odaya girer. Uzun, pis bir sessizlik. ASKER de girmek ister odaya. Kapının önüne kadar yürür, vaz geçer, pencerenin önüne gidip, dışarıya bakar. Az sonra KADIN gelir. Uzunla kapıyı örter.)

ASKER: (Döner.) Nasıl?
 KADIN: Uyuyor...
 ASKER: (Bir an dalar.) Uyuyor mu?
 KADIN: (ASKER'e yaklaşıp, elini tutar.) Uyuyor... Sandım ki... Ağlamayınca...
 ASKER: (Elini çeker.) Her ağlamayan çocuk...
 KADIN: (ASKER'in sözünü keserek, elinde tuttuğu küçük bir aynayı gösterir.) Bak... Buğulandı ayna.
 ASKER: (Bir şey anlamadan bir kadına, bir kadının uzattığı aynaya bakar.)
 KADIN: Bak... Tam ortasında... (Sevinçle.) Nasıl da buğulmuş aynayı...
 ASKER: (Birden değişir.) Gösterme! İstemiyorum...
 KADIN: Ama öyle...
 ASKER: İstemiyorum dedim ya! Ben buraya bir saatçık olsun her şeyi unutmaya geldim, sen bana parlak ayna üstünde hasta çocuk soluğu göstermeye kalkıyorsun.
 KADIN: Hasta, ama soluğu güçlü. (Gözleri parlar.) Bak, nasıl da buğulmuş aynayı...
 ASKER: (KADIN'ın elinden aynayı kapıldığı gibi, yere çalıp, parçalar.)
 KADIN: (Şaşırır. Bir ASKER'e bir yerdeki ayna kırıklarına bakar.) Ne yaptın? (Eğilir, yerdeki kırıklardan birini alır.) Ben bununla çocuğun sağlığını... O küçücük yüreğinin atışını, ak güvercin soluğunu, güneşsiz, kör bir odadaki yaşamasını...
 ASKER: (Hırçın.) Çocuk! Çocuk! Başka lâf bilmez misin sen?
 KADIN: (Az önceki çaresizliğinden sıyrılır. Güçlü ve kavga.) Bilmem!
 ASKER: Bana ne! Kimse babası, onu bul.
 KADIN: Babası... Sen ya da bir başkası... Önemli değil bu. Onunla yatmasaydım, belki de senden olacaktı bu çocuk. Günün birinde olacaktı bu.
 ASKER: (Sokak kapısına doğru yürür.)
 KADIN: (ASKER'in önüne dikilir.) Nereye?
 ASKER: Bölüğe... (Kopya doğru bir adım atar.)
 KADIN: (Kollarını dışı bir kartal gibi yana açar.) Dur bakalım! Bu çocuğun olmasında senin de payın var! Hastalanmasında, açlığında, çaresizliğinde.
 ASKER: (KADIN'ı itip çıkmak ister.) Boş lâf bunlar. Yarım saatten beri tanıyoruz seni.
 KADIN: (ASKER'in yakasından tutar.) Olsun... Sen de suçlusun. Ötekiler de... Hepinin.

Kore'yi bir cehenneme çevirenlerin hepsi.
 ASKER: (Şaşırır.) Hep kötü şeyler mi getirdik.
 Greypfurt suyunu bizim sayemizde içtiniz.
 Süt tozunu, çikolatayı...
 KADIN: Üretriti, gonereyi, firengiyi de...
 ASKER: Dünyanın dolarını bırakıyoruz... Yollarınızı düzelttik, uçak alanlarımızı yaptık...
 KADIN: Yeşile dönmüş pirinç tarlalarımızı altüst ederek. Kocaman ayakkabılarımızla odalarımızı kirleterek...
 ASKER: Helikopteri, teramisini, küçük cep radyolarını bizden aldınız...
 KADIN: Oropuluğu, karnımızda piç taşınmayı da...
 ASKER: (Lyice şaşırır.) Bana ne! Savaşı ben çıkarmadım ya! Kore diye bir ülkeden haberim bile yoktu doğru dürüst... Benim coğrafyam Çin'e, üstünde atom patlatılan Hiroşima'ya zor uzanıyordu. Kore denilen bu kocaman pirinç tarlasının sınırlarını ilkin burada öğrendim. Ben kendi dünyamda rahattım. "Şu süet ceketi ver!" diyorlardı, uzanıp raftan alıyor, paketleyip müşterinin eline tutuşturuyordum. İşim buydu benim. Çalıştığım mağaza sıcak, rahat ve aydınlıktı. Bana ne? İlkin siz başladınız...
 KADIN: Biz mi?
 ASKER: Siz ya! Bir yerleri sınır çizerek ateş açtınız birbirinize...
 KADIN: Benim dünyam karşı dağların ardına varmadan bitiyordu. Köyümden dışarı çıkmamıştım. Top ağaçlarından ağrı sabah yelleri eserdi, bunu bilirdim. Bir de pirinç ekmesini, beyazlar giyinmeyi bayram günleri, erkek yolu gözlemeyi... Kaşka yüzü görmemişim bugüne kadar. "Savaş çıktı", dediler bir gün. Eli silâh tutanları toplayıp, dağların ardına götürdüler. Arkalarından "Arirang" türküsünü söylemek düştü bize. (Susar.) Ri de gitti onlarla...
 ASKER: Kocan mı?
 KADIN: ("Evet" anlamına başını sallar.) Üç ay olmuştu evleneli... Çok bekledim, döner diye... Beklemenin savaştan da zorlu olduğunu o uzun kış öğrendim. Dağlara kar yağdı hep...
 ASKER: Dönmedi mi bir daha?
 KADIN: ("Hayır" anlamına başını sallar.) Elini göğsüne götürüp "Vurulduğum galiba" demis... Eli kanlanmış pirinç... Besli bir geleceğe

dönmüş... Bir arkadaşı anlattı sonradan... (Susar. Duygusuz bir tonda.) Yalnızdım. Soğuktu. Ateşim yoktu. Üşüyordum. Pirincim bitmişti. Açtım. Işığım yoktu. Karanlıktaydım. (Susar. Hatırlamaya çalışır.) Bir akşam bir asker kapımı zorladı. Para ve yiyecek bir şeyler verdi. Elimde birkaç dolar... Kasıklarımda ince bir sızı... Bir de askerin ağzından yayılan ekşi bir bira kokusu... Sonra başkaları geldi. İlki gibi zor olmuymordur artuk. Uzanıp yatıyordum, o kadar... (Sağdaki kapı açılır: Mamasan. Bir baş işaretini ile KADIN'ı çağırır. Bir şeyler fısıldar KADIN'ın kulağına. KADIN ilkin "Ne yapıyorum?" dercesine bir hareket yapar. Sonra "Peki" anlamına başını sallar, ASKER'in yanına gelir.)
 ASKER: Gitsin diyor, değil mi?
 KADIN: Evet.
 (ASKER kapıya doğru yürür. MAMASAN kıyaya çekilip yol verir. ASKER durur. MAMASAN'la bakışırlar. Gülmek ister MAMASAN. Yüzü kırışır, ağzının kıyısında bir seğirtli belirir. ASKER cebinden çıkardığı parayı uzatır. MAMASAN bir an şaşırır. Parayı alıp iki ucundan tutar, tetkik eder. Az önceki seğirtli bütün yüzünü kaplayan bir gülüşe döner.)
 MAMASAN: On dolar! (KADIN'a.) Song-ca, bak on dolar... (Eğilerek ASKER'e) Kam saham nida şolcır... Kam saham nida... (Geri geri giderek kapıdan çıkar.)
 (ASKER döner, KADIN'la göz göze gelir. Uzun bir süre bakışırlar.)
 KADIN: Sabahaca mı kalacaksın?
 ASKER: Hayır.
 KADIN: On dolar verdin ya...
 ASKER: Vermekle?
 KADIN: (Boynunu bükerek.) On dolar çok para... Demin üç dolar için... (Anlamadığını gösteren bir işaret yapar. Daha önce topladığı şilleyi ve battaniyeyi hasırın üstüne serer. Kuşağını çözer, pabuşlarını çıkarır. Şiltenin üstüne sırt üstü uzanıp, ASKER'in gelmesini bekler. Bütün bunları, hareketlerine en küçük duygu dozu katmadan yapmıştır.)
 ASKER: (Olduğu yerde, kıpırdamadan, KADIN'a bakmaktadır.)
 KADIN: (Bir süre bekledikten sonra.) Haydi, gelsene... Ne dikilip duruyorsun orada?
 ASKER: (KADIN'a doğru yürür. KADIN yanından geçip, ona ASKER çocuğun bulunduğu

odanın önüne gider.) Adı ne?
 KADIN: Ri.
 ASKER: Ri, kocanın adı değil miydi?
 KADIN: Kocam, çocuğumda yaşasın diye koydum adını. (Doğrular; yatağın üstüne oturur.) Kocam güzel adamdı. Alnı, saçları... Kokusu bile.
 ASKER: Çocuk?
 KADIN: Çirkin. Balık gözlü. Az bir alnı var. Ağzı da kocaman. (Birden canlanır. Yüzü aydınlanır.) Ama soluğu güçlü... Sonra elleri... (ASKER'in ellerinden tutar, yatağa oturtur.) Ellerini bir görsen. Bir şeyi tuttu mu, koparacakmış gibi tutuyor... Erkek dediğinde birinin elini tuttu mu, bir daha hiç bırakmamalı... (Yüzü gölgelenir.) İyileşir mi dersin?
 ASKER: Bilmem ki... İlaç alırsan, doktora gösterirsen...
 KADIN: Demin Mamasan'a verdiğin on doların beşi benim. Beş de dün gecedendi vardı. Geriye kalıyor on dolar. Korean doktor ilaç için yirmi dolar istemişti. (Değişir. Dalgın.) İlkin hiç farkına varmamıştım...
 ASKER: (Anlamaz.) Neyin?
 KADIN: Çocuğun... Sandım ki, açım da ondan kusuyorum. Oysa... (Bir sır verir gibi.) Biliyor musun, kimi geceler usuldan usuldan karnımı okşardım. Okşadıkça irileşirdi sanki. Dışa vurmayan, tath bir ağırlığı vardı.
 ASKER: Babasını görmedin mi bir daha?
 KADIN: Kim olduğunu bilmiyordum ki... O sıralar yeni bir bölük gelmişti Suwan'a. Cepheye giden yolları onarıyorlardı... Hiç boş kalmıyorduk... On beş gün sonra başka bir yere gitti bölük.
 ASKER: Birisi gelse, "babası benim bu çocuğun" dese...
 KADIN: (Telâşlanır.) Vermem ki... Benim çocuğum o...
 ASKER: Ama babası...
 KADIN: Babası sadece döldü. Döldüğünden bile haberi yoktu. Onu ben yeşerttim karnımda. Küçük bir pirinç tarlasına özenircesine... Vermem... Kimse alamaz... (Yüzü yeniden aydınlanır.) Hastalanmadan önce türküyü söyledim ona.. Küçük bir türküyü...
 ASKER: Şimdi söylemiyor musun?
 KADIN: On gündür söylemedim. (Oturduğu yerde iki yanına sallanır. İlkin anlaşılacak bir

şeyler mırıldanır. Sonra ağırdan ağırdan sesini yükseltir.)

Bi ga o miyan zal da,
Puro çin da,
Ri, da ko çin da,
Ku ro miyan sol da,
Ri, ka kaçi miyan.

ASKER: (Türküden duygulanmıştır.) Güzel bir türkü... Ama hiç bir şey anlamadım ki...

KADIN: (Gözlerinin içi gülerek ve ilk kez mutlu.) Türkü diyor ki:

Pirinçler yeşerecek, çookkk yeşerecek
Yağmurlar yağdığında.
Ri büyüyecek,
O zaman pirinçler yeşerecek, çookkk yeşerecek.

Hele bir Ri büyüsün,
Pirinçler nasıl yeşerecek.

ASKER: (Dalgın.) Pirinçler ilkin yeşile dönüyor... Derken sarıya...

KADIN: ("Evet" anlamına başını sallar.)

ASKER: (Saatine bakar.) Vakit epey ilerlemiş...

KADIN: Gel haydi... Yatalım artık.

ASKER: (Kalkar, pencereden dışarıya bakar, odanın içinde dolaşır. KADIN'ın önüne dikilir.)

Ne diyorum, biliyor musun?

KADIN: Ne diyorsun?

ASKER: Çocuğu... (Duraksar.) Diyorum ki çocuğu... (Düşünür.) Acaba?

KADIN: Başka bir yere götüremem ki... Öteki şahşiler uyuyorlardır şimdi. Hem, baksana ağlamıyor artık.

ASKER: Çocuğu... (Birden.) doktora götürsek.

KADIN: Doktora mı?

ASKER: Hı...

KADIN: Yirmi dolarım yok ki... Korean doktor yirmi dolardan aşağı...

ASKER: Bırak şimdi Korean doktoru. (Yeni den saatine bakar.) Vakit geçti, ama olsun...

Deneriz bir kere, olursa olur...

KADIN: (ASKER'i dikkatlice süzer.) Eğleniyorsun benimle...

ASKER: (KADIN'a sokulur.) Bak dinle: Bölük Karargâhında her zaman bir nöbetçi çavuşu bulunur. İlk in ona gideriz. Bir şeyler verir çocuk için. Ağrıyı, sızıyı kesen bir ilaç.

Belki de doktor yatmamıştır daha. O zaman işimiz iş... Vururum kapısını... (Söylediğine aklı yatmıştır.) Hiç çekinmem, girerim içeri...

(Kepini düzeltir. Doktor karşısındaymiş gibi bir

selâm çakar.) "İyi geceler yüzbaşım! Gecenin bu saatinde rahatsız ettiğim için özür dileirim. Hasta bir çocuk var da... El kadar bir şey... Burada... Kapımın önünde... Bir bakıyorsanız... Annesi üzülüp duruyor." (Rahat eder. KADIN'a döner.) Nasıl? Hı? (Umutlu.) Kim bilir, belli olmaz, bakarsın, "Al içeri de, bakalım" der. Serttir ama, yüreği yufkadır bizim doktorun.

KADIN: Kızarsa? Bağırır çağırırsa?

ASKER: Bağırısın...

KADIN: O zaman bakmaz çocuğa...

ASKER: Ne kaybederiz?

KADIN: Gecenin bu saatinde, şahşı kulübesinde ne artıyorsun derse?

ASKER: Aldırma. Alt tarafı üç gün hapis verirler.

KADIN: Korkuyorum... İkimizi de kovar sonra.

ASKER: Kovarsa kötülük eder...

KADIN: Bak... İstersen sabahleyin götürelim...

Gündüz gözüyle... Ben seni telörgünün kıyısında beklerim...

ASKER: Sabahleyin atışa gideceğiz. Akşamdan önce dönemem. Bu gece olmalı bu iş...

Hem bakarsın geç bile... (Sözünü değiştirir.)

Ben sana ne diyorsam, onu yap. (Çeki düzen verir üstüne başına.)

KADIN: (ASKER'deki bu ani değişiklikten hâlâ kuşkulannaktadır.) Asker?...

ASKER: (Sözün gerisini bekler. KADIN susunca.) Evet?

KADIN: Diyecektim ki... Şey... Öyle birden bire karar verdin de... (Sıkılarak.) Oysa yarım saat önce sesini bile işitmek istemiyordun bebisanın.

ASKER: Doğru... (Anlamsız bir bakışla.) Kim bilir, belki de çocuklar ağlamasınlar, diyorum...

Hiç ağlamasınlar... (Kendine gelir.)

Brakalım şimdi bu boş lâfları... Sen çocuğu hazırla. Sarıp sarmala iyice.

KADIN: (Hâlâ kararsız.) Sabahleyin olsa? Benim korkum gecedan yana... Zaten ne kaldı ki sabaha? Gün ışınadan kalkar, çocuğu sırtlarım. Beklerim seni. Akşamaca...

Yeter ki...

ASKER: Çok konuşuyorsun... Fırlayıp kalkacağın yerde, oturmuş gevezelik ediyorsun.

KADIN: Öyle çok aldatıldılar ki... Kolay kolay inanamıyorum artık.

ASKER: Ne diyorsam, onu yap! Ötesine karışma sen!

KADIN: (Sevecen bir bakışla.) Şey... Başına bir şey gelmesin de... Hapse filân atmasınlar?

ASKER: Ne yapalım? Ölüm yok ya ucunda. (Birden kızar.) Hem ne samiyolar onlar kendilerini? Şunun şurasında hepimiz askeriz... Kansa benimki de kan... Ölümsen benimki de...

KADIN: (ASKER'in elini tutar.) Doktorla böyle konuşma. Kavga etme sakın. Yumuşak ol. Barışıklıktan çıkar, ne çıkarsa.

ASKER: (Yumuşar.) Peki... Merak etme.

KADIN: (ASKER'in dizlerine sarılır.) Bebisana sana benzese... Çabucak kıza senin gibi. Hiç yoktan parlayıverse, bağırssa... Ama kötülük tutmasa yüreğinde. (Ellerini tutup oper.)

ASKER: Bak, Song-ca... Bebisana iyileşsin... O zaman, hep sana gelirim. Söz. (KADIN'ın ellerinden sıyrılır.) Haydi bakalım. Döndüğümde hazır olmalısın. (Üstüne başına çekidüzen verir. Çıkarken, sağ elini azıcık havaya kaldırıp dostça sallar.)

(KADIN, bir süre ne yapacağını bilmeden olduğu yerde kalır. Sonra birden fırlar. Çabucak yatağı toplar, bir köşeye atar. Kuşağını beline sarar. Aynanın karşısına geçip, saçlarını düzeltir. MAMASAN kapıdan başını uzatır. KADIN, MAMASAN'ı görmemiştir.)

MAMASAN: (Kapının önünde.) Hey!.. Song-ca! KADIN: (Döner. MAMASAN'ın boynuna sarılır.) Mamasan Ka! Mamasan Ka! Asker gitti.

MAMASAN: (KADIN'ın sevincini anlamaz.) Gitti mi? Ne var bunda sevinecek?

KADIN: Az önce... Önün sıra gitti... Doktorla konuşacak. Doktor olur derse, bebisanı götürceğiz.

MAMASAN: (Suratını asar.) Gecenin bu saatinde mi?

KADIN: Ben de söyledim ama, dinletemedim ki...

MAMASAN: Sakın aldatmış olmasın seni? KADIN: Sanmam... Ben bir şey demedim ki... Kendi istedi...

MAMASAN: Bunlara pek güven olmadığımı benden iyi bilirsin...

KADIN: Umutsuzluk salma yüreğime... MAMASAN: Ya bir aksilik olursa... Askerleri

eeece varısına kadar alıyorsunuz diye. kulü-

bemizi yıkarlarsa?

KADIN: Yok canım... Nerden çıkarıyorsun bunları?

MAMASAN: Geçen yıl köyde ne kadar şahşı, ne kadar mamasan varsa, hepsini bir gecenin içinde toplayıp, taa nehriñ öte yakasına bırakmışlardı. Askerin birinin uyurken tabancasını çalmışlardı da bizimkiler... Yeniden buraya gelmek için az mı uğraştık.

KADIN: Üzülme sen... Doktora gidip, bebisan hasta diyecek. Ne kötülük var ki bunda?

MAMASAN: (Kuşkulu.) Bize bir şey yapmasınlar da...

KADIN: Mamasan Ka! Hep kötü şeyler düşünüyorsunuz...

MAMASAN: Song-ca. Yetmiş yaşındayım ben. Şöyle dönüp arkama bakıyorum da, terazinin kötülük yanı ağır basıyor hep. İnsanların akıllı, dürüst, dost, kardeş olduğu zamanlar o kadar az ki... Bir damla kötülük balına, binlerce ağulu arı üşüyor...

Üst üste, yapış yapış, oğul verircesine... Bir tükenmez, bir kötü uğultudur gidiyor. Adı yaşamak oluyor bunun... Oysa aklımızı başımıza devşirmenin zamanı geldi de, geçiyor bile... Şu karnımda tam beş çocuk taşıdım. Kasıklarım yırtılarcasına doğurdum onları... Ne güçlkle boy atıp, serpililer, bilemezsin. Birer birer alıp götürdüler...

Gök ekini biçer gibi, biçtiler... Yapayalnız kaldım. Eski günleri düşünmek bile istemiyorum; Kötü günler de ondan. Şimdi tek başıma, çirkin ve huysuz bir kocakarıyım.

Bir ayağım çukurda... Benden geçmiş artık. Sizin için bir şeyler yapılsa, diyorum... Çocuklar için... Durup, şöyle bir düşünmek gerek Song-ca. Dünya kötüye gidiyor... Bunu bilir, bunu söylerim.

KADIN: İlahi Mamasan Ka! Durmuş da, ne-ler söylüyorsun orada. Bir işiten de, "Bak şu ihtiyara, kadın haline bakmadan, dünyanın gidişatını kötülüyor" diye basar kahkahayı...

MAMASAN: Haklısın Song-ca... Benim gibi yaşlı insanlar, ne söylediklerini bilmezler...

KADIN: (Pencereye gidip, dışarıya bakar.) Çok değil, bir iki saat sonra gün ışıyacak Mamasan Ka. Sabah olacak. Güneş dolacak odaya... Belki de yağmur yağar. (Havaı koklar.)

- Yağmur kokuyor... İnceden, dumanlı bir yağmur yağsın istiyorum. (*Türkün ilk iki dizisinin melodisini gözlerinin içi gülerik mırıldanır.*) Bebisani büyüyecek Mamasan Ka. Elleri, ayakları, gözleri... Kocaman kocaman olacak... Nerdeyse gelir Asker. Ben daha bebisani hazırlamadım... Sen de gelir misin bizimle?
- MAMASAN: Kalabalık olur. Siz gidin daha iyi...
- KADIN: Kapının önünde beklersin. Belki bir yardımın dokunur.
- MAMASAN: Peki... Gelirim.
- KADIN: Bak, Mamasan Ka... Eğer bebisani iyileşirse, senin kulübenden hiç ayrılmıyayacağım. Gece gündüz çalışıp, sana dünyanın parasını kazandıracam. Şu ceplerin parayla dolacak...
- MAMASAN: (*Söylenen hoşuna imiştir. Sırtır. KADIN'ın sırtını okşayarak.*) Sağol, Song-ca...
- KADIN: Bebisani alayım. (*Odaya girer.*) (*MAMASAN, çabucak odayı kolaşan eder. sağı solu karıştırır. Cephane sandığını içini didikler. Bulduğu yarım bir şokolatadan azıcık ısıtır. gerisini koymuna sokar. KADIN'ı bekler. Uzun bir sessizlik.*)
- MAMASAN: Song-ca!.. (*Cevap yok.*) Song-ca!.. Çabuk tut elini... (*Uzun bir sessizlik.*) Song-ca, dedim, duymadın mı? (*Cevap yok.*) (*MAMASAN, odaya doğru yürür. Kapı açılır, KADIN görünür.*)
- KADIN: (*Kapının önünde donuk bakışlarını MAMASAN'a diker. MAMASAN, bir iki adım geri çekilir. KADIN, odanın ortasına kadar gelir. Sağ elinin içinde sıkı sıkıya bir şey tutmaktadır. Elini ağır ağır kaldırıp aşar avucunu. ASKER'in kıvrılmış olduğu aynanın bir parçası... Kıvrık parçayı çayı MAMASAN'a göstererek güç duyulmuş bir tonda.*) Ayna buğulanmadı...
- MAMASAN: (*KADIN'ın ellerinden tutar yumuşakça, yavaşça hasırın üstüne oturtur. Kendi de yanına başına oturur.*) O zaten yaşamıyordu ki... Ağhyordu sadece...
- KADIN: (*Donuk, tonsuz.*) Artık hiç ağlamıyacak... Hiç... Hiç...
- MAMASAN: Belki de güzel olan budur. Ölümlü ve kötülüğü bilmeden...
- KADIN: (*Kendi kendine.*) O küçükük eliyle örtüyü nasıl da sımsıkı yakalamış. Sanırın büyümüş, büyümüş de, güçlü bir erkek olmuş... Yaşasaydı...
- MAMASAN: Yaşasaydı... Günün birinde alıp götürceklerdi. Zorla. Gök ekini biçer gibi.
- KADIN: Biçtirmezdim ki...
- MAMASAN: Zavalı Song-ca... Acıdan ne söylediğini bilmiyorsun sen.
- ASKERİN SESİ: (*Dışardan.*) Hey! Song-ca! Tamam!.. Tamam!.. "Getirin" dedi doktor...
- MAMASAN: (*Doğrulur.*) Asker...
- KADIN: (*ASKER'in sesini duymamıştır sanki. Bomboş bakar MAMASAN'a.*) Asker mi?
- MAMASAN: Asker ya... Doktora gitmişti ya...
- ASKERİN SESİ: (*Daha yakından duyulur.*) Song-ca! Hazır mı çocuk. Bekliyor doktor... Hemencecik... (*Çok yakından atılan bir silâh, ASKER'in sesini bastırır. MAMASAN korkuyla bir köşeye fırlayıp siner. Dışarıyı dinler bir süre. Sessizlik... Usulca kapıyı açıp dışarıya bakar.*)
- MAMASAN: Vurulmuş, Song-ca... Az ilerde yatıyor... Yüzü koyun... Ben sana demedim mi? Göndermiyecektin onu. (*Çıkar, ASKER'in yanına gider.*)
- KADIN: (*Kalkar, ne yapacağını bilmez, sallanır, boşluğun bir yerine tutunmak istemesine elini uzatır.*) Peki ama, niçin? (*Sokağa açılan kapıya doğru ağır ağır yürür.*)
- KİM: (*Pencerenin önünde görünür. Kısık ve heycanlı bir sesle.*) Song-ca!..
- KADIN: (*Olduğu yerde yarım döner, KİM'i görür.*) Demek...
- KİM: (*Elindeki dolarları göstererek.*) Bak... Gıncır gıncır hepsi de... Ben sana, belli olmaz, her an gelirim demedim mi? (*Paraları ceketinin koyun cebine sokarak.*) Ölümlerin paraya ihtiyacı olmaz. (*Göz kırpar.*) Zor bulurlar beni... Öte tarafa gececeğim bu gece.
- KADIN: (*Deli gibi koşar pencereye. KİM kaybolur. KADIN bir süre pencerenin önünde kalır.*) (*MAMASAN'la ŞAKŞI, ASKER'i içeri getirirler. KADIN, ASKER'in başından tutarak yere oturtur, başını kucığına alır.*)
- MAMASAN: (*Taranın yerini göstererek.*) Göğsünden vurulmuş, (*Eğilir, iyice bakar yaraya.*) Yarının ağzı ne kadar da küçük! Bu kadarı yetiyor demek...
- KADIN: Ri gibi... O da göğsünden vurulmuştu... Sanırın küçük bir gelincik açmış yüreğinin üstünde...
- MAMASAN: (*Büden hanıçe kaplır. KADIN'a.*)

Hey! Song-ca ! Ne yapacağız şimdi! Birazdan gelirler... Silâh sesini duydular... Kulübemi yıkıp hapislere atarlar beni. Hep senin yüzünden... (*KADIN'ı dürtükler.*) Kalk da, bir şeyler yapalım. Benim bu işte suçum yok. Tanrı biliyor ki, suçuzum. Ben gidiyorum. (*Olanı biteni pek kavrayamayan ŞAKŞI'yi kolundan tutarak dışarı sürükler.*) Gel. Gidelim şuradan... Askerler gelmeden savuşalım. (*Çıkarlar.*)

KADIN: (*MAMASAN'ın söylediklerini duymamıştır. ASKER'in başı, kollarının arasında, usuldan usuldan iki yanına sallanmasına devam eder. Çocuğu gibi tutmuştur ASKER'i. Türkiye.*)

başlar; ses ağır ağır çıkar ağzından, giderek yükselir.)

Bi ga o miyan zal da,
Pu ro çin da,
Ri da ko çin da,
Ku ro miyan sol da,
Ri ka kaçi miyan.

(*Hızla gelen bir çip sesi duyulur. Ses yaklaşır, türküyü bastırır. Çipin odaya dolan farları, KADIN'la ASKER'i değirmi bir ışık içerisinde aydınlatır. KADIN hâlâ iki yanına sallanarak, türküsünü söylemektedir. Ama türkü duyulmaz artık.*)

Perde

Korece konuşmaların Türkçe karşılıkları:

Çoso: Peki
Hebi-yes: Evet
Hebi-no: Hayır
Çalzara: İyi akşamlar
Meybi tumoro sayonara: Belki yarın ölür
Nambriwan: İyi
Nambriten: Kötü
Nabun: Kötü
Veg so inni, o ra: Gel haydi, gelsene
Veg, fu e bu in koa mal hare: Gel haydi, gel de işimizi bitirelim.
Kam saham nida: Teşekkür ederim
Şolcır: Asker
Bebisan: Bebek

DİL DEVRİMİZ

Emin Özdemir

Yeni Çıktı

2 lira